

§ 16b, stk. 1

Miljøtilladelse

Kvægproduktionen på Hyrup Hedevej 2, 6520 Toftlund
Meddelt den 14. februar 2023

Baggrund

Hans Schmidt har ansøgt om § 16b stk., 1 miljøtilladelse efter Husdyrbrugloven for at kunne ændre kvægproduktionen på Hyrup Hedevej 2, 6520 Toftlund. Ansøgningen er indsendt med skema nr. 236623, version 3 i husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget har ingen tidligere miljøtilladelse. Nuværende produktion er godkendt ved en anmeldelsesafgørelse af den 5. januar 2008. Det tilladte dyrehold er på 50 køer, 50 opdræt og 1 slagtekalv. Dyreholdet ønskes ændret til ca. 150 slagtekalve. Bindestalde ændres til sengebåsestald med spalter eller stald med dybstrøelse. Herudover udvides arealet med dybstrøelse. Husdyrbruget vil også overgå til stipladsmodel jævnfør ny lovgivning. Ændringerne foretages i eksisterende bygninger.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	43 36 27 55
Husdyrbrugets navn	Hans Schmidt
Beliggenhedsadresse	Hyrup Hedevej 2, 6520 Toftlund

Ansøger

Ansøger navn	Hans Schmidt
Ansøger adresse	Hyrup Hedevej 2, 6520 Toftlund
Ansøger telefon	20 28 89 91
Ansøger e-mail	evy_hans@schmidt.mail.dk

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	47 43 71 13
Konsulent virksomhedsnavn	Sønderjysk Landboforening
Konsulent navn	Birgitte Madsen
Konsulent adresse	Billundvej 3, 6500 Vojens
Konsulent telefon	73 20 26 00
Konsulent e-mail	bm@slf.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100022010
CHR-numre	51336
Matrikel nummer	2 – Hyrup Bevtoft
Evt. øvrige matrikler	116 – Hyrup Bevtoft, 203 – Hyrup Bevtoft

Myndighed

Navn	Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Elisabeth Borg
Telefon	21 39 50 90
E-mail	elb@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Astrid Kjærulff Jepsen

Tilladelse

Ansøgning indsendt	1. november 2022
Godkendelsestype	§ 16b stk. 1, ammoniakemission 748 kg NH ₃ -N/år
Visiteret fuldt oplyst	22. november 2022
Meddelt	14. februar 2023
Hudrygodkendelse.dk	Skema nr. 236623, version 3
Acadre nr.	22/23721

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	1
Registreringsblad.....	2
A. Afgørelse	4
Dispensation fra afstandskrav til vandboring	4
Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse	5
Erhvervsmæssigt nødvendigt	6
Samlet vurdering for afgørelsen	6
Lovgrundlag	6
Andre tilladelser og dispensationer	6
Udnyttelsesfrist og Retsbeskyttelse	6
B. Vilkår for husdyrbruget.....	7
C. Offentlighed og klagevejledning	10
Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet	10
Annoncering af afgørelse.....	10
Klagevejledning.....	10
D. Miljøteknisk beskrivelse	12
Generelt.....	12
Indretning og drift.....	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	14
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	15
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	17
Foderopbevaring	17
Naturvurdering	17
Lugtgener	20
Støjkloder og rystelser.....	20
Støvgener.....	21
Lysgener	21
Fluer og skadedyr	21
Transport, til- og frakørsler	21
Affald.....	21
Jord, grundvand, overfladevand	22
Energj.....	22
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	22
Egenkontrol	22
Risikoforhold	23
Bilag 1: Situationsplan	24
Bilag 2: Produktionsarealer	25
Bilag 3: Kapacitetsberegning	27
Bilag 4: Aktiviteter og opbevaring.....	28
Bilag 5: Afløbsplan.....	29
Bilag 6: Miljøteknisk beskrivelse	30

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 1 på Hyrup Hedevej 2, 6520 Toftlund til ændring af kvægproduktion med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Ved ibrugtagning af denne miljøtilladelse bortfalder Haderslev Kommunes tilladelse til nuværende dyrehold givet ved en anmeldelsesafgørelse af 5. januar 2008.

Tilladt produktionsareal og staldsystem

- Stald 1:
  - Nyt/renoveret staldafsnit med 153 m² produktionsareal samt
  - Eksisterende staldafsnit med 38 m² produktionsareal. Samlet produktionsareal udgør 191 m², svarende til 59% af bruttoarealet på 323 m². Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- Stald 2:
  - Nyt/renoveret staldafsnit med 13 m² produktionsareal samt
  - Eksisterende staldafsnit med 23 m² produktionsareal. Samlet produktionsareal udgør 36 m², svarende til 43% af bruttoarealet på 84 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse
- Stald 4:
  - Eksisterende staldafsnit med 190 m² produktionsareal, svarende til 54 % af bruttoarealet på 354 m². Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
  - Eksisterende staldafsnit med 49 m² produktionsareal, svarende til 14 % af bruttoarealet på 354 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får, geder, dybstrøelse
- Stald 5:
  - Nyt staldafsnit med 110 m² produktionsareal, svarende til 36 % af bruttoarealet på 304 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse

Alle ændringerne foretages i eksisterende bygninger og der opføres ikke nye. Det godkendte produktionsareal på i alt 576 m² i staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Benyttede flexgrupper:

Flexgruppe - Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal):

- Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Flexgruppe - Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Dybstrøelse
- Kalve (under 6 måneder). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Anlæg til gødning

- Eksisterende gyllebeholder med overfladeareal på 247 m² og kapacitet på 1060 m³
- Eksisterende møddingsplads med overfladeareal på 120 m² og gødningsandel på 120 m²

Andre anlæg

- Maskinhus (Stald 3)

Dispensation fra afstandskrav til vandboring

Afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8 er mindst 25 m fra stald til vandforsyningsanlæg (boring). Dette afstandskrav er ikke opfyldt fra Stald 1 til boring DGU nr. 150.1083 i gårdsplads, idet den faktisk afstand kun er 7,25 m, se figur 1. Idet der ikke eksisterer tidligere miljøtilladelser, er der ikke før taget stilling til dispensation fra dette afstandskrav.

Afstandskravet til boringen er begrundet i hensyn til renheden af drikkevandet fra boringen og til generel grundvandsbeskyttelse. Nærhed til en stald medfører risiko for udsivning og overfladeafstrømning af husdyrgødning til brønden, hvorved vandet kan forurenes med bl.a. bakterier, fosfat og nitrat.

Figur 1. Afstand fra egen boring til nærmeste stald, Stald 1

Der er ansøgt om dispensation til dette afstandskrav i ansøgers miljøtekniske beskrivelse side 5 i Bilag 6. Ansøgers begrundelse: *Med hensyn til afstanden mellem stald 1 og boringen i gårdspladsen, så ændres der ikke på afstanden. Der er tale om en eksisterende stald og en eksisterende boring. Der sker ændringer i stald 1, men der vil være færre dyr i stalden fremover, og gødningstypen vil blive mere fast fremover, på grund af ændring fra køer til slagtekalve. Derfor vurderes projektet ikke at medføre øget risiko for forurening af boringen. Vandet fra boringen bruges i stalden.*

Ifølge GEUS er boringen i anvendelse. Det er oplyst af ansøger at vandet fra boringen bruges i Stald 1.

Haderslev Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionsarealet samt ændringen i dyretype og staldsystem fra 'Malkekøer; Bindestald med riste' og 'Ammekøer, slagtekalve over 6 måneder; Spaltegulvebokse' til 'Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)', hovedsageligt vil medføre en stigning i den luftbårne forurening med ammoniak, mens lugten vil falde. Risikoen for udledning og afstrømning af gylle fra stalden vurderes at være ganske lille, og ikke øget som følge af ændringen i dyretype. Haderslev Kommune vurderer på denne baggrund, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet.

Haderslev Kommune meddeler herved i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 1 vedrørende afstand fra Stald 1 til boringen med DGU nr. 150.1083

Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport. Ansøger har indsendt en miljøteknisk redegørelse.

Tilladelsen og vilkår er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet og kommunens vurderinger i afsnit D. Haderslev Kommune har kontrolleret at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at omlægning af eksisterende staldafsnit samt ibrugtagning af nye produktionsarealer i de eksisterende stalde er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift, da etableringen vil betyde, at staldanlægget kan udnyttes bedre. Den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen betyder, at det er valgfrit, hvor mange dyr der produceres så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne. Flexibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt.

Da der ikke opføres ny bebyggelse, er der ikke krav om vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed for nye bygninger.

Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i afsnit B og ansøgers beskrivelse og kommunens begrundelser i afsnit D er det Haderslev Kommunes samlede vurdering at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejnske forhold og affaldsproduktion

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), samt Miljøstyrelsens Vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har et produktionsareal, der er større end 100 m² og en ammoniakfordampning på 748 kg NH₃-N/år, og er derfor omfattet af Husdyrbrugloven § 16b, stk. 1. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Vær opmærksom på at der evt. skal ansøges om ændret anvendelse af bygning på www.bygogmiljo.dk

Udnyttelsesfrist og Retsbeskyttelse

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for fuldt udnyttet når den ansøgte ændring faktisk er gennemført. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet jævnfør Husdyrbrugloven § 59a, stk. 2.

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør Husdyrbrugloven §§ 39-40. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 14. februar 2031.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i Afsnit D. Vilkårene skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen

Generelt

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra husdyrgodkendelse.dk skema nr. 236623, version 3 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen. Driftsleder er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

- 3) Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabeller og placeret som vist på Figur 2 og Bilag 1: Situationsplan.

Tabel 1: Stalde og produktioner på ejendommen ved ansøgt drift. Data fra husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Stald 1	323	Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Ny: 153	59
		Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende: 38	
Stald 2	84	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse	Ny: 13	43
		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse	Eksisterende: 23	
Stald 4	354	Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)	Eksisterende: 190	54
		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får, geder, dybstrøelse	Eksisterende: 49	14
Stald 5	304	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får, geder, dybstrøelse	Ny: 110	36

*Produktionsareal (%) er beregnet som: $\text{Produktionsareal (m}^2\text{)} / \text{Staldstørrelse (m}^2\text{)} * 100$

Tabel 2: Flexgrupper

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Flexgruppe - Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal):	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Flexgruppe - Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse:	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Dybstrøelse Kalve (under 6 måneder). Dybstrøelse Heste. Dybstrøelse Får og geder. Dybstrøelse

- 4) Ved tilsyn skal foreligge en skitse over staldbygningerne, hvor det aktuelle produktionsareal er indtegnet.
- 5) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående Tabel 3 og placeret som vist på Figur 2 og Bilag 1: Situationsplan.

Tabel 3: Gødningsoptbevaringslagre ved ansøgt drift. Data fra husdyrgodkendelse.dk

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder	Flydende	247	1060
Møddingsplads	Fast	120	-
Markstakke	Fast	-	-

- 6) Husdyrbrugets øvrige anlæg skal være placeret som vist på Figur 2 og Bilag 1: Situationsplan.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 7) Der skal fortsat være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder.
- 8) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Lugtgener

- 9) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støigener

- 10) Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i nedenstående tabel.

Tabel 4: Vejledende Støjgrænser fra i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A). Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maksimalt 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lysgener

- 11) Udendørs belysning på Stald 5/"laden mod syd" skal være forsynet med en bevægelsessensor

Fluer og skadedyr

- 12) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 13) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Miljøstyrelsen¹

Affald

- 14) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Jord og grundvand

- 15) Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på støbt plads med tæt bund uden afløb, så spild kan opsamles.
- 16) Tankning af brændstof skal ske under opsyn og tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Spildevand og overfladevand

- 17) På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfoder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
- 18) Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
- 19) Tagbrønde og tætsluttende tagnedløb skal sikres, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til regnvandsledningen.

Energi

- 20) Staldanlæggets el- og vand installationer skal reparerer og vedligeholdes løbende.
- 21) Belysningen i stalde skal udskiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, når eksisterende er udtjente.
- 22) Motorer i ventilationen skal udskiftes til lavenergi- eller frekvensstyret motor.

Egenkontrol

- 23) El-, vand- samt dieselforbrug skal registreres en gang om året.

Risikoforhold

- 24) Alle medarbejdere skal være bekendt med tiltag ved "uheld og driftsforstyrrelser" beskrevet i ansøgers miljøtekniske beskrivelse Bilag 6 side 7.

---

¹ [retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf \(mst.dk\)](#)

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 17. januar 2023 sammen med orientering om høring af udkast til miljøtilladelse, der blev sendt til naboer indenfor lugtkonsekvenszonen og til andre berørte med oplysning om en frist på 2 uger til at kommentere udkastet (jævnfør Husdyrbrugloven § 56 og Forvaltningslovens² § 19).

Haderslev Kommune har vurderet, at parter/høringsberettiget i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Lugtkonsekvenszonen i dette projekt er 143 m.

Både ansøgningen og udkastet kunne ses på [Haderslev Kommunes Høringsportal \(blivhoerthaderslev.dk\)](https://blivhoerthaderslev.dk) fra den 17. januar 2023 til den 31. januar 2023.

Kommunen modtog ingen hørings svar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 14. februar 2023.

Miljøtilladelsen efter Husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](https://dma.mst.dk) den 14. februar 2023.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

Ansøger og ejer Hans Schmidt, Hyryp Hedevej 2, 6520 Toftlund. evy_hans@schmidt.mail.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent: Sønderjysk Landboforening, v/ Birgitte Madsen. bm@slf.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 København K. info@rgo.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. trvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V. ae@ae.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk

Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens. Bent.Karlsson1@outlook.dk

Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive. mri@fleggaard.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev. haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør Husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

---

² Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøtilladelsen er meddelt, dermed frem til **den 14. marts 2023**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jævnfør Husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Opsættende virkning - Haderslev Kommune kan oplyse, at det af Husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsanlæg skal jævnfør Husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlægges sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på [Den elektroniske selvbetjening](#).

Henvendelse til Ankestyrelsen - Der kan rettes henvendelse til Ankestyrelsen, hvis kommunes sagsbehandling ønskes vurderet. Se vejledning på [Ankestyrelsen](#) eller kontakt ankestyrelsen på telefon: 33 41 12 00. E-mail: ast@ast.dk.

D. Miljøteknisk beskrivelse

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurdering danner grundlag for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgersøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 3 og 5.

Haderslev kommune stiller vilkår til at projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra husdyrgodkendelse.dk skema nr. 236623, version 3 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen. Ejendommen drives konventionelt

Haderslev Kommune stiller vilkår om, at det er driftsleder for anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. For at sikre at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

Indretning og drift

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 3.

I henhold til §§ 30 og 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden.

Haderslev Kommune vurderer, at fordeling af produktionsareal og dyretype i ansøgningen er i overensstemmelse med nudrift og 8 års drift. Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringslagre til husdyrgødning. Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med denne tilladelse, men der ændres i produktionsarealet i eksisterende stalde. Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af Figur 2 og Bilag 1: Situationsplan. Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Tilladt produktionsareal og staldsystem

- Stald 1:
  - Nyt/renoveret staldafsnit med 153 m² produktionsareal samt
  - Eksisterende staldafsnit med 38 m² produktionsareal. Samlet produktionsareal udgør 191 m², svarende til 59% af bruttoarealet på 323 m². Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- Stald 2:
  - Nyt/renoveret staldafsnit med 13 m² produktionsareal samt
  - Eksisterende staldafsnit med 23 m² produktionsareal. Samlet produktionsareal udgør 36 m², svarende til 43% af bruttoarealet på 84 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse
- Stald 4:
  - Eksisterende staldafsnit med 190 m² produktionsareal, svarende til 54 % af bruttoarealet på 354 m². Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
  - Eksisterende staldafsnit med 49 m² produktionsareal, svarende til 14 % af bruttoarealet på 354 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får, geder, dybstrøelse.
- Stald 5:
  - Nyt staldafsnit med 110 m² produktionsareal, svarende til 36 % af bruttoarealet på 304 m². Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse

Det godkendte produktionsareal på i alt 576 m² i staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Benyttede flexgrupper:

Flexgruppe - Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal):

- Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

- Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Flexgruppe - Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse:

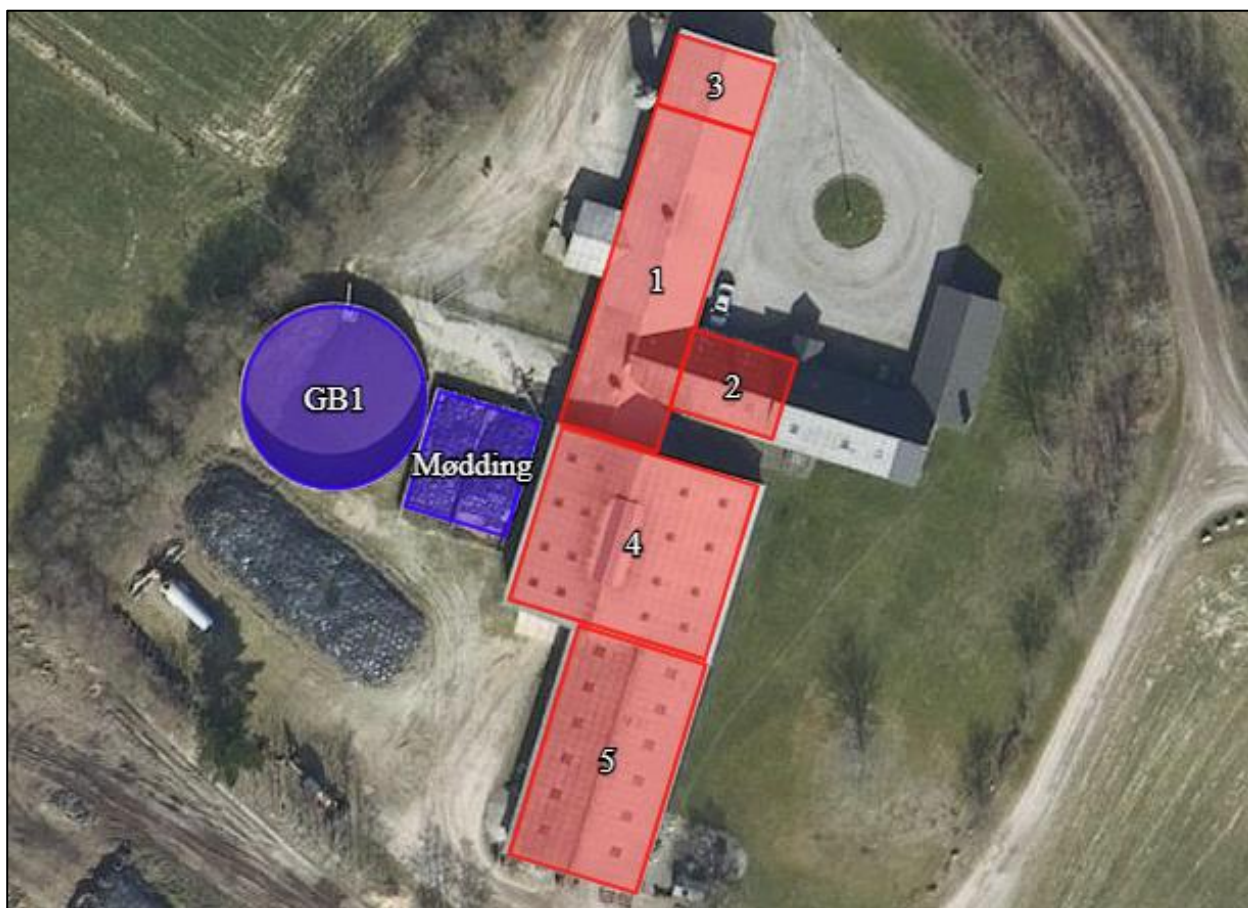
- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder). Dybstrøelse
- Kalve (under 6 måneder). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Anlæg til gødning

- Eksisterende gyllebeholder med overfladeareal på 247 m² og kapacitet på 1060 m³.
- Eksisterende møddingsplads med overfladeareal på 120 m² og gødningsandel på 120 m²

Andre anlæg

- Maskinhus (Stald 3)

Figur 2: Situationsplan med placering stalde og opbevaringslagre. Stald 1, stald 2, stald 3, stald 4 og stald 5. Se også Bilag 1: Situationsplan³.

---

³ Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmbort, WMS – tjeneste.

Skitse af staldbygninger samt produktionsareal i stald 1, 2, 3, 4 og 5 kan ses i Bilag 2: Produktionsarealer. Produktionsarealet i Stald 4 tæller ikke nakkebomme samt 'indhak'. Ligeledes er malkerum i Stald 1 ikke en del af produktionsarealet.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i staldene, så længe det samlede produktionsareal ikke overskrides i de enkelte stalde, stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en skitse over stalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnat. Skitsen kan indgå i Haderslev Kommunes miljøtilsyn med ejendommen.

Der stilles desuden vilkår om, at gødningsopbevaringsanlæg samt øvrige anlæg skal være som ansøgt.

Husdyrbrugets beliggenhed

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 3.

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven gælder for etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening.

Det er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8, idet der er ansøgt om øget/nyt produktionsareal i Stald 1 samt om at etablere nyt produktionsareal til Stald 5. Afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 skal derfor være overholdt i forhold til Stald 1. samt Stald 5.

Stald 2 og Stald 4 har uændret produktionsareal, men der søges om ændring af dyretype til flexgruppe. Der vil ikke ske en stigning i ammoniakafgivelsen i eller lugtgener i forbindelse hermed. I Stald 3 nedlægges produktionsarealet i nudrift. Afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 er derfor ikke relevante at behandle i forhold til Stald 3, Stald 4 samt Stald 5.

Afstandskravene i henhold til §§ 6, 7 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug måles til kanten af de pågældende bygninger. I Tabel 5 ses en oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav. Som det ses af tabellen, er afstandskravet fra Stald 1 til ikke almen vandforsyning, der består af en boring benævnt DGU 150.1083 lokaliseret i gårdspladsen, ikke overholdt. Haderslev Kommune har meddelt dispensation til dette afstandskrav, som er indeholdt i denne miljøtilladelse. Se under Dispensation fra afstandskrav til vandboring i Afsnit A.

Alle øvrige afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven er overholdt. Der stilles ingen vilkår.

Fredninger og beskyttelseslinjer

Det vurderes desuden, at det ansøgte ikke, ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og kirkebeskyttelseslinjer eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger. Matriklen, men ikke anlægget ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Tabel 5: Oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyr- brugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	3.000	Toftlund
§ 6	Lokalplan i landzone til bolig, erhverv, rekreative formål og lignende.	50	>1.000	-
§ 6	Nabobeboelse	50	365	Hyrup Vestermarksvej 40
§ 7	Kategori 1 natur	10	4.500	Natura 2000 mod SV
§ 7	Kategori 2 natur	10	10.000	Overdrev mod øst
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	7	Fra stald 1 til boring 'DGU 150.1083' i gårdsplads
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	5.000	Toftlund
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100*	125	Fra stald 5 til sø mod syd
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	25	Stald 1
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25	-
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	18	Stald 5
§ 8	Naboskel	30	130	Stald 5

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m²

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Da det ansøgte projekt omfatter ikke nyt byggeri, har ansøger ikke redegjort for planmæssige og landskabsmæssige forhold.

Området

Husdyrbruget ligger i landzone placeret midt mellem byerne Toftlund, Bevtøft og Agerskov. I Haderslev Kommunen landskabskarakteranalyse ligger ejendommen i karakterområdet, K13 Toftlund bakkeø. De bærende karaktertræk er det enkle og let aflæselige bakkeølandskab i stor skala, med tydelige overgange mellem bakkeø og hedeslette, med udsiger over hedesletten. Karakteristisk er også de større plantageområder, som danner vægge for landskabsrummene, og den sparsomme bebyggelse i området.

Figur 3: Husdyrbrugets placering (rød prik ●). Kommunegrænse markeret med sort streg.

Kommuneplanen

Ejendommens beliggenhed i forhold til kommuneplanens landskabelige udpegninger fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 6: Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegning	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegning
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	Ja
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	Anlæg: Nej Øvrig matrikel: Ja
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	Nej
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	Anlæg: Nej Matrikel: Ja
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	Nej
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	Nej
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	Nej
3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	Nej

Som det ses af Tabel 6 ligger husdyrbrugets anlæg ikke indenfor nogle af de landskabelige udpegninger.

Samlet vurdering

Landskabet påvirkes ikke, da ændringen af dyreholdet sker i eksisterende bygninger. De landskabelige forhold behandles derfor ikke yderligere. Ligeledes er Slots- og Kulturstyrelsens registreringer ikke relevante da ændringen sker i et eksisterende anlæg. Der stilles ingen vilkår.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 4.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Ifølge § 10 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til produktionsareal. Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Haderslev kommune vurderer, at der med det forventede dyrehold og den oplyste samlede årlige produktion af fast og flydende husdyrgødning, er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af flydende og fast husdyrgødningen på ejendommen. Se evt. et udklip af ansøgers kapacitetsberegning i Bilag 3: Kapacitetsberegning.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så der undgås overfyldte gylletanke. Haderslev Kommune stiller derfor vilkår til at der skal være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder.

Der stilles vilkår til at håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Foderopbevaring

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 6.

Haderslev Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til foderopbevaring placeret indendørs i lade/Stald 5, se Bilag 4: Aktiviteter og opbevaring.

Naturvurdering

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 6.

Haderslev Kommune skal foretage vurdering af husdyrbrugets påvirkning af omkringliggende natur. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Herudover ses på NATURA 2000-områder og

---

⁴ Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning – BEK nr. 2243 af 29/11/2021

Bilag IV-arter jævnfør Habitatbekendtgørelsen⁵. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte, jævnfør "Waddenzee-dommen" fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02.

Beskyttelsesniveau ved ammoniakfølsomme naturområder:

Beskyttede naturtyper efter Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper, der er samlet i nedenstående tabel.

Tabel 7: Oversigt over kvælstoffølsomme naturtyper

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1 i Loven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2 i Loven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning

Haderslev Kommune har vurderet naturområderne i nærheden af ejendommen, hvilket fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur 4. Naturområder (kategori 3/§ 3) indenfor 1000 m af ejendommen: Lilla skravering = hede, brun skravering = mose, grøn skravering = eng, blå skravering = sø.

⁵ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 1595 af 06.12.2018

Tabel 8: Ammoniakdeposition til beskyttede naturtyper og arter i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Merdeposition dækker både i forhold til nudrift og 8 års drift.

Husdyrbrugloven	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Beskrivelse
Kategori 1	4.500	0,0	-	NATURA 2000 nr. 106 Mandbjerg Skov SV
Kategori 2	10.000	0,0	-	Overdrev Ø
Kategori 3	350	-	0,0	Hede SØ
Kategori 3	550	-	0,0	Mose SV
Kategori 3	1.000	-	0,0	Mose Ø
Kategori 3	1.100	-	0,0	Mose V
Kategori 3	1.000	-	0,0	Skov, gammel jordbund N
Naturbeskyttelsesloven	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Beskrivelse
§ 3	150	-	0,1	Sø S
Habitatbekendtgørelsen	Afstand til anlæg (m)	Beskrivelse		
NATURA 2000	4.500	Nr. 106 Mandbjerg Skov SV		
Bilag IV-arter	1.000	Ingen artsfund		

Nærmeste kategori 1 område er et område med bøg på mor med kristtjørn, Natura 2000-område nr. 106, Mandbjerg Skov, der ligger 4,5 km sydvest for ejendommens anlæg. Beregning af totalammoniakdepositionen til området viser 0,0 kg N/ha/år, hvilket lever op til kravet. Det er ikke relevant at se på kumulation fra andre ejendomme, da depositionen er under 0,2 kg N/ha/år.

Det nærmeste kategori 2 område er et overdrev 10 km øst for ejendommen, hvor totalammoniakdepositionen er 0,0 kg NH₃-N, og det vurderes på den baggrund at det ansøgte ikke vil påvirke områdets dyre- og planteliv.

De nærmeste kategori 3 områder er en hede og en mose, der ligger 350 m sydøst og 550 m sydvest for ejendommen. Generelt kan merdeposition i forhold til nudrift på over 1,0 kg NH₃-N /ha/ år medføre tilstandsændring på naturtyper, hvis de er særligt følsomme. Merdepositionen fra projektet er imidlertid på 0,0 kg NH₃-N /ha/år. Haderslev Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke naturkvaliteten i området.

Nærmeste kategori 3 skov ligger 1.000 m nord for ejendommen. Beregningen viser en merdeposition fra projektet på 0,0 kg NH₃-N /ha/år. Haderslev Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke naturkvaliteten i nærmeste kategori 3 skov.

Øvrig § 3 natur

Det nærmeste § 3 beskyttede naturområde, som ikke er kategoriseret natur, er en sø, der ligger 150 m syd for ejendommen. Projektet medfører en merdeposition på 0,1 kg NH₃-N /ha/ år. Haderslev Kommune vurderer, at naturområdet med sø ikke vil ændre naturtilstand som følge af projektet.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven. Projektet må ikke påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter eller ødelægge bilag IV-plantearter i alle livsstadier.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 106, Mandbjerg Skov, 4,5 km sydvest for ejendommens anlæg. Udpegningsgrundlaget er en række naturtyper og arter, bl.a. bøg på mor med kristtjørn. Ammoniakemissionen fra

ejendommen vurderes ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper indenfor Natura 2000-områderne, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af ejendommen.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i en radius 1 km fra anlægget, hverken via miljøportal.dk eller arter.dk. Det kan ikke udelukkes, at en nærmere undersøgelse vil vise, at der findes bilag IV-arter i området herunder løvfrøer tættere på ejendommen. Idet der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr og der ikke fjernes gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested flagermus, vil der med andre ord ikke ske fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget, i det ansøgte projekt, ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Lugtgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 6.

I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk er beregnet en teoretisk geneafstand for de tre beboelsestyper: enkelt beboelse, samlet bebyggelse i landzone samt byzone. Geneafstanden (korrigeret geneafstand), er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de tre beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

De beregnede gener af lugt for de tre beboelsestyper fremgår af Tabel 9. Lugten fra staldene er beregnet til i alt 7488 OU/s. Der er ikke anvendt teknologi til at reducere lugt fra husdyrbruget. Konsekvensafstanden er beregnet til 143 m og er den afstand, der normalt anvendes til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

Tabel 9: Afstand og lugtgenefafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Hyrup Vestermarksvej 20	0	FMK	42	368	Ja
Ryttervænget 55A	1	FMK	75	3244	Ja
Toftlund	1	FMK	134	3170	Ja

Nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugsdrift er Hyrup Vestermarksvej 20, der ligger 368 m nord for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand). Nærmeste samlede bebyggelse er i beregningerne udpeget ved Ryttervænget 55A 3,2 km nordvest for husdyrbruget. Dette er dog i byzone, men der vurderes ikke at være samlet bebyggelse i landzone, der ligger nærmere husdyrbruget. Nærmeste byzone er beliggende 3,1 km mod nordvest. Haderslev kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte. Beregningerne er baseret på kumulation til et husdyrbrug ved samlet bebyggelse og byzone. Haderslev Kommune vurderer, der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug. Alle genekriterier med hensyn til lugt er overholdt også med evt. kumulation. Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra husdyrbruget.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Støjkloder og rystelser

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 6.

De væsentligste støjkilder vil være fra ventilation på Stald 1, foderblanding samt kornvalse, som primært forekommer i dagtimerne. Haderslev Kommune vurderer på baggrund af ejendommens at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Støj fra intern transport indgår også i vurderingen.

Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse. De vejledende støjgrænser stilles som vilkår og gælder den samlede støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel. Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Det er oplyst at der på ejendommen findes en kompressor, der er tændt efter behov. Haderslev Kommune vurderer, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer, og der stilles ikke vilkår til rystelser

Støjgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 7.

Haderslev Kommune vurderer at en kilde til eventuelle støjgener kan være håndtering af foder og halm samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles ingen vilkår.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lysgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 7.

Haderslev Kommune vurderer, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer. Der stilles vilkår om fortsat brug af bevægelsessensor for udendørs lys på Stald 5/"*laden mod syd*", der sikrer, at lyset kun er tændt, så lang tid der arbejdes på pladsen udenfor bygningen. Se oversigt over udendørs lys på Bilag 4: Aktiviteter og opbevaring.

Fluer og skadedyr

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 7.

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: [retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf \(mst.dk\)](#).

Konstateres der rotter på ejendommen, er der pligt til at anmelde det til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Transport, til- og frakørsler

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 7.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, desuden vil transporterne typisk foregå i dagtimerne. De to driftsmæssige tilkørsler til ejendommen ses på Bilag 4: Aktiviteter og opbevaring. Der stilles ingen vilkår i forhold til transport.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Der stilles ingen vilkår.

Affald

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 8.

Haderslev Kommune vurderer, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald⁶. Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og farligt affald er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, der kan findes på Haderslev Kommunes hjemmeside.

Der stilles vilkår om at spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Jord, grundvand, overfladevand

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 8.

Jord og grundvand

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld.

Der stilles vilkår om, at tankning af brændstof skal ske under opsyn samt at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Spildevand og overfladevand

Afløbsplan fremgår af Bilag 5: Afløbsplan.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til at der på befæstede arealer må ikke ske oplag af tilskudsfoder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Der stilles vilkår om vask af maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester eller lignende, således det ikke kan tilføres overflade- eller grundvand.

Energi

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 8.

Haderslev Kommune vurderer, at der er fokus på energi- og vandforbruget. Der stilles vilkår til at staldanlæggets el- og vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende. Der stilles vilkår til at belysningen i stalde skal udskiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår til at ventilationsmotorer skal udskiftes til lavenergi, når eksisterende er udtjente.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Idet ammoniakemissionen er under 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission. Der stilles ingen vilkår.

Egenkontrol

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 8.

---

⁶ www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/

Haderslev Kommune vurderer at der er fokus på egenkontrol på ejendommen. For at begrænse spild af ressourcer, stiller Haderslev Kommune derfor egenkontrollvilkår om at der fortsat skal være dokumentation for, at el- og vand- diesel- samt foderforbruget registreres mindst én gang årligt.

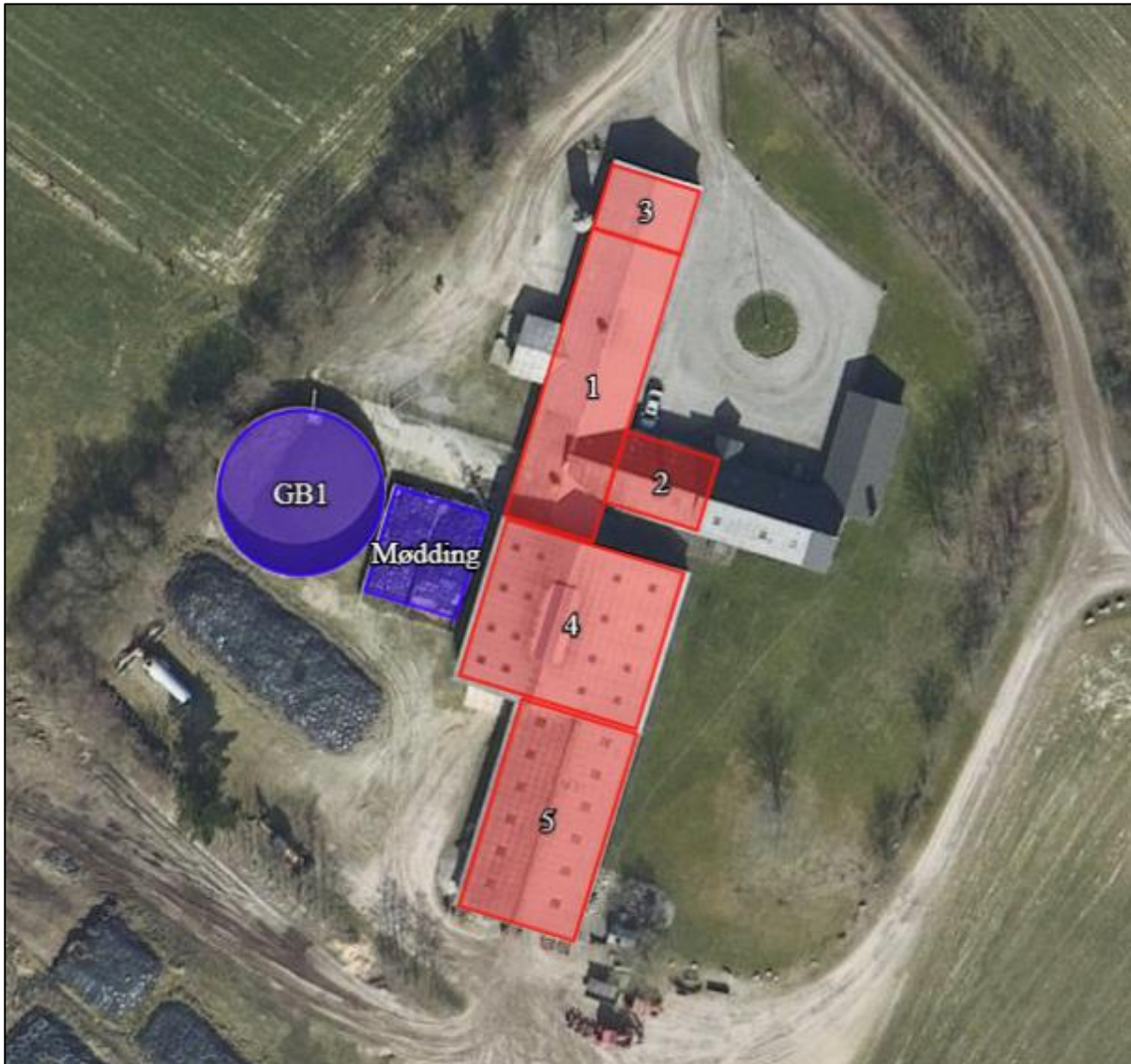
Risikoforhold

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 6 side 7.

Haderslev Kommune vurderer at ansøger har god fokus på risici og håndtering heraf. Der er ikke indsendt beredskabsplan, dog er der i ansøgers miljøtekniske beskrivelse Bilag 6 side 7 beskrevet tiltag ved "uheld og driftsforstyrrelser". Der stilles vilkår om alle medarbejdere er bekendt med disse tiltag.

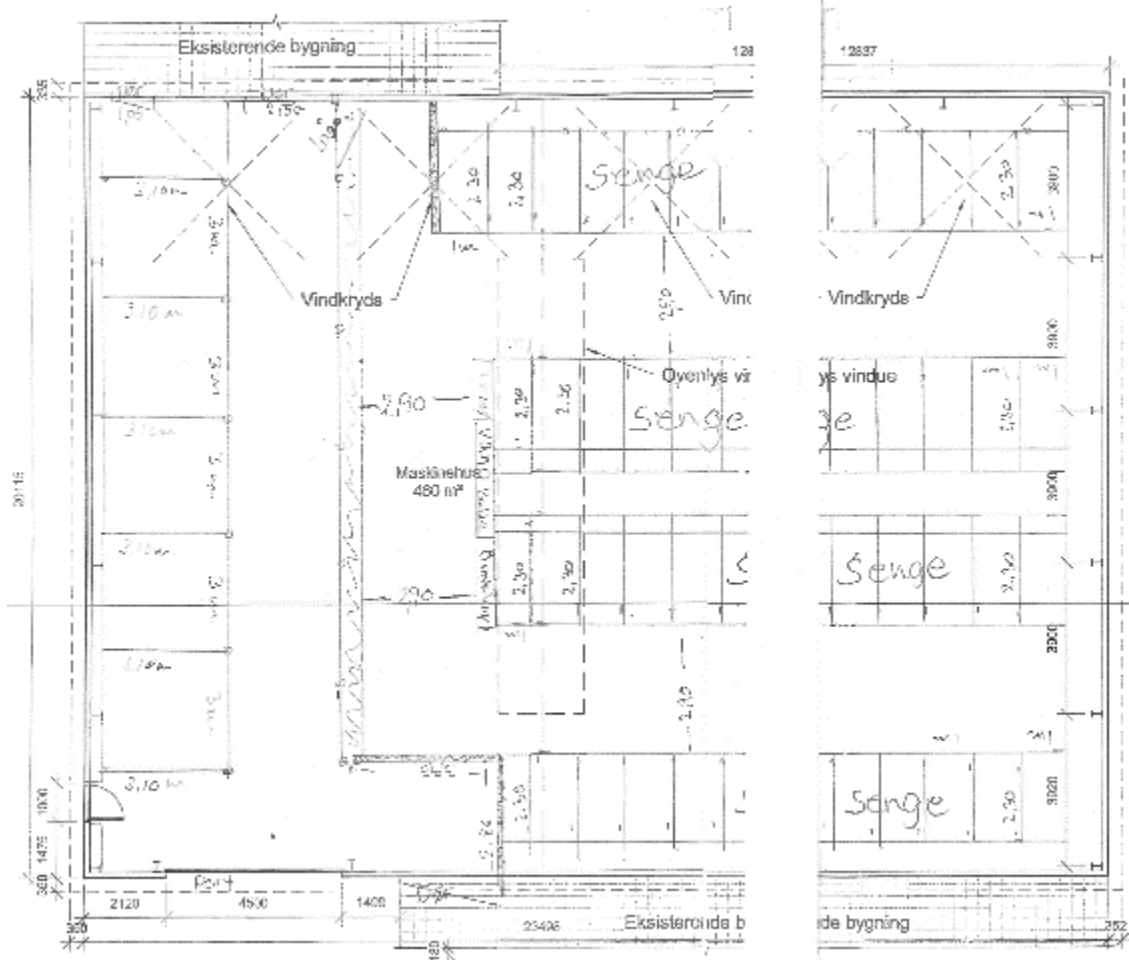

Bilag 1: Situationsplan

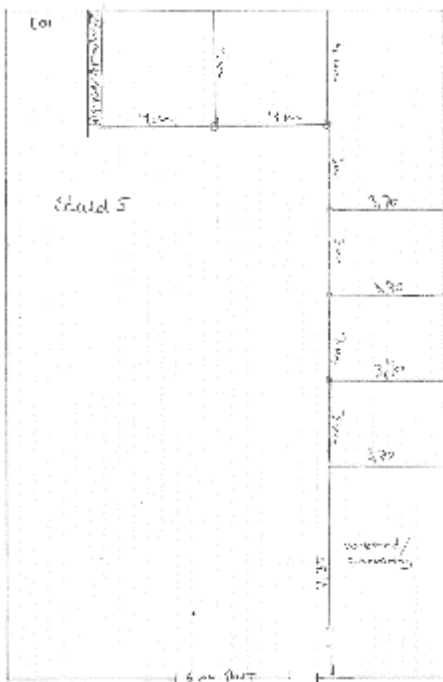

Stald 4:

Stald 5:

Bilag 3: Kapacitetsberegning

[Udklip af ansøgers kapacitetsberegning. Fuld version i husdyrgodkendelse.dk]

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder	1060
2 Gyllekanaler	235
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	1295

Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Kvier/slagtekalve 6-27 mdr	71	6,44		457,24
2					0
3					0
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1	Kvier/slagtekalve 6-27 mdr	79	4,48	353,92	
2				0	
3				0	
4				0	
5				0	
		Enheder	Normproduktion ton/år		
	Tilførsel af vand				
1	Mødding/Ensilageplads	120	0,7		84
2	Betonareal/drivvej	112	0,7		78,4
3	Vask af maskiner	1	10		10
4					0
5					0

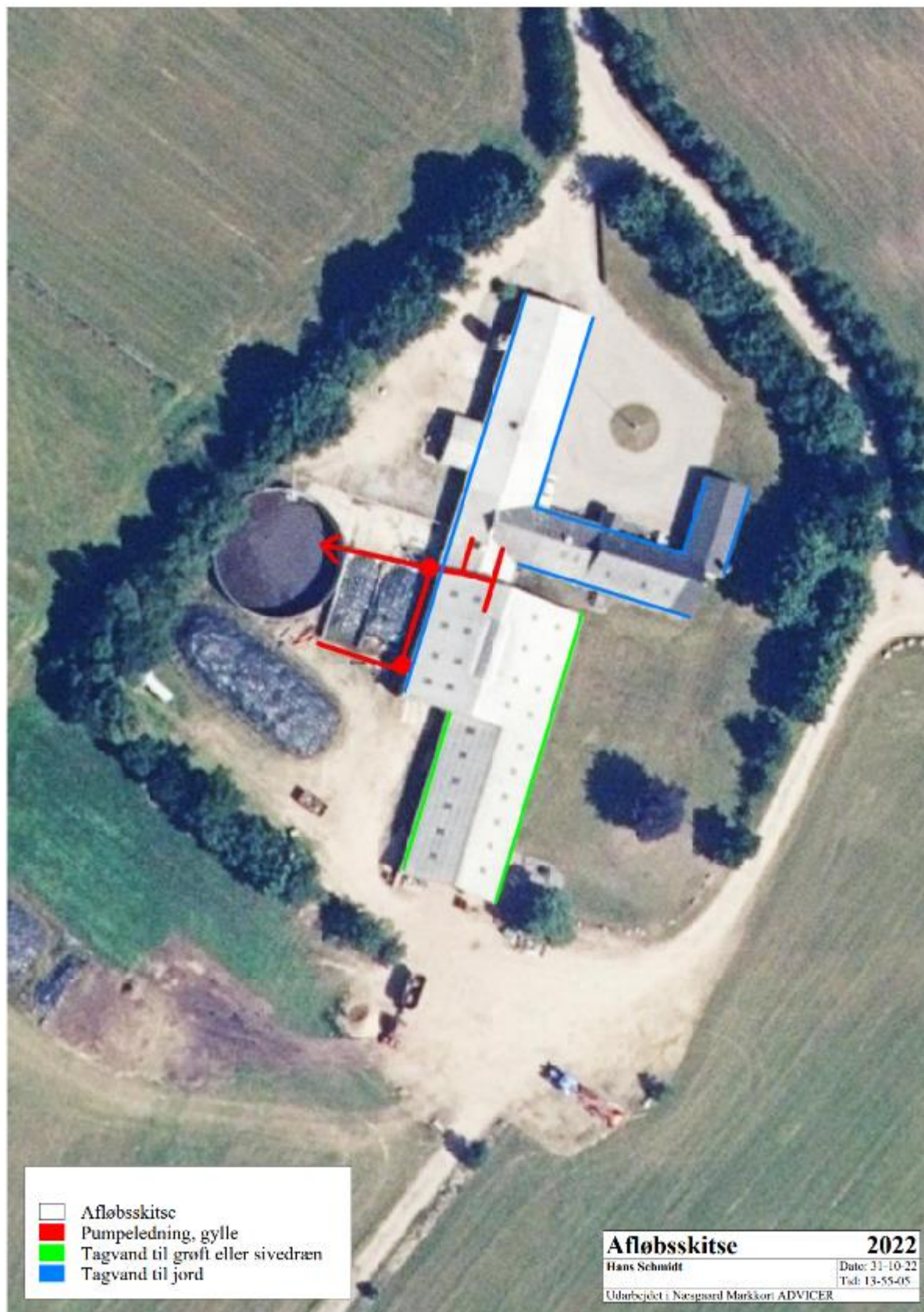
Opbevaringskapacitet

Samlet tilførsel til lagre	ton/år	Dybstrøelse 353,9	Gylle 829,6
Produktion pr. måned	ton	29,5	52,5
Opbevaringskapacitet	måneder	4,1	24,7

Bilag 4: Aktiviteter og opbevaring

Bilag 5: Afløbsplan

Bilag 6: Miljøteknisk beskrivelse

Se de efterfølgende sider